

BẢN SỐ: 13...

**BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH
THANH TRÁ BỘ**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 91 /KL-TTr

Hà Nội, ngày 19 tháng 9 năm 2024

MẬT

GIẢI MẬT

Từ: 15h00, 19/9/2024

KẾT LUẬN THANH TRA

**Việc chấp hành các quy định pháp luật về di sản văn hóa trong quản lý
di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh tại tỉnh Thái Nguyên**

Thực hiện Quyết định số 150/QĐ-TTr ngày 01/8/2024 của Chánh Thanh tra Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch (VHTTDL) về thanh tra việc chấp hành các quy định pháp luật trong quản lý di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh tại tỉnh Thái Nguyên từ ngày 26 đến ngày 28/8/2024, Đoàn thanh tra đã tiến hành thanh tra tại: Ban quản lý di tích đình - đền - chùa Cầu Muối; Ban quản lý Khu di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt An toàn khu (ATK) Định Hóa; Ban quản lý Khu di tích lịch sử Quốc gia 27/7; Ban quản lý Di tích nơi thành lập cơ sở đầu tiên của Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên năm 1936.

Xét báo cáo kết quả thanh tra ngày 13 tháng 9 năm 2024 của Trưởng Đoàn thanh tra, Chánh Thanh tra Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch kết luận như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

Công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di tích trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên được Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh quan tâm chỉ đạo và phân cấp cho chính quyền cơ sở quản lý. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch (VHTTDL) đã tham mưu cho UBND, Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành nhiều quyết định, cơ chế chính sách đối với việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá nói chung và di tích nói riêng trên địa bàn tỉnh như: Quyết định số 13/2021/QĐ-UBND ngày 13/3/2021 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc ban hành quy định phân cấp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên; Nghị quyết số 160/NQ-HĐND ngày 12/8/2021 của Hội đồng nhân dân tỉnh Thái Nguyên thông qua Đề án Hỗ trợ hoạt động quản lý và đầu tư bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2021-2025; Quyết định số 3227/QĐ-UBND ngày 15/10/2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Nguyên về Phê duyệt Đề án Hỗ trợ hoạt động quản lý và đầu tư bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2021-2025.

1. Di tích lịch sử - văn hóa đình - đền - chùa Cầu Muối

Di tích lịch sử - văn hóa đình - đền - chùa Cầu Muối thuộc địa phận xã Tân Thành, huyện Phú Bình; được khởi dựng năm 1719, thời Hậu Lê, nơi ghi dấu các

sự kiện lịch sử, được UBND tỉnh Thái Nguyên xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa cấp tỉnh tại Quyết định số 177/QĐ-UBND ngày 27/01/2005. Cụm di tích đã được trùng tu, tôn tạo đáp ứng nhu cầu sinh hoạt văn hóa, tâm linh của nhân dân. Hàng năm, cụm di tích thu hút khoảng trên 4 vạn lượt khách trong và ngoài huyện đến tham quan, dâng lễ, góp phần gìn giữ, phát huy giá trị của di tích.

Di tích gồm 01 ngôi đình, 01 ngôi chùa, 02 ngôi đền và các hạng mục công trình phục vụ cho nhu cầu sinh hoạt văn hóa của nhân dân và du khách thập phương; di tích được phê duyệt quy hoạch chi tiết tại Quyết định số 256/QĐ-UBND ngày 28/01/2011 của UBND tỉnh Thái Nguyên với tổng diện tích quy hoạch là 35,95ha; diện tích hiện đang sử dụng là trên 20.000m².

2. Khu di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt ATK Định Hóa

Di tích Quốc gia đặc biệt ATK Định Hóa được xếp hạng tại Quyết định số 548/QĐ-TTg, ngày 10/5/2012 của Thủ tướng Chính phủ.

Ban quản lý Khu di tích ATK được giao quản lý 16 điểm di tích (tại Quyết định số 13/2021/QĐ-UBND ngày 13/3/2021 của UBND tỉnh Thái Nguyên) trong đó có 13 điểm di tích thuộc Di tích Quốc gia đặc biệt, các điểm di tích nằm trải dài trên địa bàn các xã trong huyện Định Hóa; Ban quản lý luôn có sự phối hợp giữa chính quyền địa phương, nhân dân cắm mốc khoanh vùng bảo vệ (khu vực I, khu vực II) và giữ gìn nhằm phát huy giá trị di tích ATK.

Căn cứ Quyết định số 10-VHTT/QĐ ngày 09/02/1981 của Bộ Văn hóa Thông tin (nay là Bộ VHTTDL) về việc phê duyệt xếp hạng và bảo vệ cụm di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh ở, làm việc tại Khuôn Tát; nơi Bác tắm, giặt và câu cá, nhà sàn và hầm Bác Hồ ở Đồi Nà Đình, xã Phú Đình, huyện Định Hóa với tổng diện tích Khu vực bảo vệ I, II là: 9.013m²; Quyết định số 92/2006/QĐ-BVHTT ngày 15/11/2006 của Bộ Văn hóa Thông tin (nay là Bộ VHTTDL) về việc phê duyệt xếp hạng và bảo vệ địa điểm di tích nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh ở làm việc ở đồi Khau Tý năm 1947 xã Diềm Mặc, huyện Định Hóa với tổng diện tích Khu vực bảo vệ I, II là: 3.648.6m²; Quyết định số 09/2007/QĐ-BVHTT ngày 17/9/2007 của Bộ Văn hóa Thông tin (nay là BVHTTDL) về việc phê duyệt xếp hạng và bảo vệ địa điểm thành lập Ủy ban kiểm tra Trung ương xóm Đông Vinh, xã Diềm Mặc, huyện Định Hóa, tại địa điểm di tích đã xây dựng hàng rào bao quanh Khu vực I, II bảo vệ di tích với tổng diện tích Khu vực bảo vệ I, II là: 7.943,4m².

3. Di tích lịch sử Quốc gia 27/7

Di tích lịch sử Quốc gia 27/7 là địa điểm công bố ngày Thương binh liệt sĩ toàn quốc 27/7/1947 tại thị trấn Hùng Sơn, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên; ngày 27/7/1997, nhân kỷ niệm 50 năm ngày Thương binh, Liệt sỹ, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội phối hợp với UBND tỉnh Thái Nguyên đã khánh thành

Khu di tích lịch sử 27/7 và dựng Bia kỷ niệm tại di tích. Tổng khuôn viên di tích rộng khoảng 3ha, có hồ sen đẹp, vườn hoa, cổng tam quan, sân hành lễ, lầu chuông, lầu khánh,... Trước cửa nhà tưởng niệm có tấm bia đá khắc ghi dòng chữ ghi nhận sự ra đời của ngày Thương binh liệt sỹ. Nằm trong khuôn viên di tích có đền thờ tiến sỹ Đồng Doãn Giai và đền thờ Mẫu.

4. Di tích thành lập cơ sở Đảng đầu tiên của Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên năm 1936

Nơi thành lập chi bộ Đảng đầu tiên của Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên gồm 04 đảng viên cộng sản, là địa chỉ đỏ lan tỏa trong phong trào cách mạng thời kỳ 1936 - 1939. Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Chi bộ Đảng đồng bào dân tộc thiểu số ở phía Bắc huyện Đại Từ đã đứng lên làm cách mạng, là tiền đề đóng góp cho sự hình thành và phát triển của Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên. Năm 1999, Di tích đã được Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VHTTDL) xếp hạng di tích lịch sử cấp quốc gia gồm 3 địa điểm chính (địa điểm thành lập Chi bộ Đảng tại nhà ông Đường Văn Hon, địa điểm họp của Chi bộ Đảng tại nhà ông Nông Văn Ái và địa điểm nơi cất giấu vũ khí của cơ sở Đảng). Nhằm bảo vệ, phát huy và gìn giữ những giá trị lịch sử của khu di tích cấp quốc gia. Năm 2010, Di tích đã được khởi công tôn tạo với tổng kinh phí trên 1,4 tỷ đồng.

II. KẾT QUẢ KIỂM TRA

1. Di tích lịch sử - văn hóa đình - đền - chùa Cầu Muối

- Từ năm 2018 đến nay, nhằm đảm bảo công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích Ban quản lý (BQL) đã thực hiện 11 lần kiện toàn; 06 lần giải thể; 10 lần ban hành quy chế hoạt động và 02 Thông báo về việc phân công nhiệm vụ của các thành viên. Hiện nay, BQL di tích được kiện toàn theo Quyết định số 3200/QĐ-UBND ngày 20/8/2024 của UBND huyện Phú Bình, gồm 14 thành viên, do đồng chí Phó Chủ tịch Thường trực UBND huyện làm Trưởng ban.

- Công tác xây dựng, tu bổ, sửa chữa lớn, BQL di tích tổ chức họp, xin ý kiến các thành viên; báo cáo đề xuất với UBND huyện, xin chủ trương của Ban Thường vụ Huyện ủy, văn bản chấp thuận của Sở VHTTDL để tổ chức thực hiện. Từ năm 2018 đến nay, Ban quản lý di tích đã thực hiện xây dựng, sửa chữa, trùng tu ngôi đình, phục dựng ngôi chùa và một số hạng mục khác với tổng giá trị: Năm 2018 thực hiện 8 hạng mục, kinh phí 9.916 triệu đồng; Năm 2019 thực hiện 3 hạng mục, kinh phí 1.428 triệu đồng; Năm 2020 thực hiện 01 hạng mục, kinh phí 2.144 triệu đồng; Năm 2021 thực hiện 01 hạng mục, kinh phí 215 triệu đồng; Năm 2023 thực hiện 03 hạng mục, kinh phí 1.746 triệu đồng; Năm 2024 thực hiện 02 hạng mục, kinh phí 679 triệu đồng; Dự kiến tiếp tục thực hiện 03 hạng mục, kinh phí 11.600 triệu đồng.

Nguồn kinh phí thực hiện tu bổ các hạng mục bằng nguồn thu từ di tích và nguồn xã hội hóa.

Có 13 hạng mục do Ban quản lý di tích làm chủ đầu tư, 05 hạng mục do Ban quản lý dự án đầu tư và xây dựng huyện làm chủ đầu tư.

- Di tích còn lưu giữ nhiều hiện vật quý như: chiêng núm đồng, giá văn tế, nhang án, ngai thờ, 13 pho tượng; 01 cây hương đá hiện đang được lưu giữ tại Bảo tàng tỉnh Thái Nguyên. Năm 2021, cây Trâm Trai cổ tại Đình đã bị chết do mục, rỗng, Ban quản lý di tích đã báo cáo UBND huyện, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch để thực hiện các quy trình xử lý, giải quyết. Hiện vật hiện có được lưu giữ, bảo quản tại các điểm tích, giao cho các cụ phụ trách tại các điểm di tích trông coi, gìn giữ.

- Hàng năm, BQL xây dựng kế hoạch, dự toán thu chi làm căn cứ thực hiện. Kết thúc năm tài chính, BQL tổng hợp thu, chi, báo cáo công khai trong Ban, báo cáo UBND huyện, Ban Thường vụ Huyện ủy; tính từ năm 2018 đến nay (được tính đến ngày 02/8/2024): Tổng thu: 58,6 tỷ đồng (Năm mươi tám tỷ, sáu trăm triệu VNĐ chẵn); Tổng chi: 48,6 tỷ đồng (Bốn mươi tám tỷ, sáu trăm triệu VNĐ chẵn); Kinh phí hiện có tính đến ngày 02/8/2024: 10 tỷ đồng (Mười tỷ VNĐ chẵn).

- Tại thời điểm kiểm tra, còn tiếp nhận công đức bằng hiện vật không nằm trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích; chưa có nội quy, quy chế quản lý di tích;

2. Khu di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt ATK Định Hóa

Ban quản lý khu di tích lịch sử - sinh thái An toàn khu (ATK) Định Hoá Thái Nguyên là đơn vị sự nghiệp có thu được thành lập theo Quyết định số 23/QĐ-UBND ngày 05/01/2010 của UBND tỉnh Thái Nguyên; Quyết định số 2567/QĐ-UBND ngày 30/8/2018 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc chuyển BQL di tích là đơn vị trực thuộc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Quyết định số 1502/QĐ-SVHTTDL ngày 31/12/2021 của Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch tỉnh Thái Nguyên về việc ban hành quy định nhiệm vụ, quyền hạn các phòng thuộc Ban quản lý khu di tích Lịch sử - Sinh thái ATK Định Hoá, Thái Nguyên gồm: 01 Trưởng ban, 02 Phó trưởng ban và 5 phòng chuyên môn (Phòng Hành chính - Tổng hợp, Phòng nghiệp vụ di tích và thông tin tư liệu, Phòng quản lý Nhà tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh, Phòng quản lý Nhà trưng bày Bảo tàng và Phòng quản lý khai thác dịch vụ). Trụ sở làm việc của BQL tại xóm Đèo De, xã Phú Đình, huyện Định Hóa.

- Tại thời điểm kiểm tra, công tác quản lý và lưu trữ hồ sơ còn khó khăn vướng mắc, do các đơn vị là chủ đầu tư theo hình thức BT (các đơn vị chủ đầu tư xây dựng) chưa thực hiện bàn giao hồ sơ hoàn công theo quy định.

- Các thuyết minh viên của di tích chưa được thường xuyên tập huấn, nâng cao trình độ nghiệp vụ chuyên môn.

2.1. Di tích nơi thành lập Ủy ban kiểm tra Trung ương

* Tổng kinh phí thực hiện tôn tạo, tu bổ: 7.422.000.000 đồng (Bảy tỷ, bốn trăm hai mươi hai triệu VNĐ chẵn), thực hiện năm 2018.

- Công trình cải tạo gồm: Cải tạo sửa chữa Nhà cộng đồng; Cải tạo, sửa chữa Nhà bia, khuôn viên xung quanh nhà bia, tuyến bậc chính, sân vườn, đường nội bộ trong toàn bộ di tích; Tu bổ, chỉnh trang cổng, hàng rào, đường đi trước cổng.

- Căn cứ các Văn bản, chủ trương, thực hiện đầu tư: Công văn số 3000/UBND tỉnh Thái Nguyên về việc thoả thuận chủ trương và thẩm định BCKTKT công trình tu bổ, tôn tạo di tích gửi Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch xin chủ trương; Công văn số 3577/BVHTTDL-DSVH ngày 10/8/2018 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc thẩm định Báo cáo kinh tế kỹ thuật tu bổ, tôn tạo di tích; Quyết định số 2371/QĐ-UBND ngày 10/8/2018 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc phê duyệt Báo cáo kinh tế kỹ thuật và kế hoạch lựa chọn nhà thầu công trình tu bổ, tôn tạo Nhà bia và các hạng mục tại di tích; Báo cáo thẩm định số 1958/BC-SKHĐT ngày 10/8/2024 của Sở Kế hoạch đầu tư tỉnh Thái Nguyên về việc phê duyệt BCKTKT công trình tu bổ tôn tạo Nhà bia và các hạng mục tại di tích; Quyết định số 2842/QĐ-UBND ngày 28/9/2018 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc điều chỉnh, bổ sung báo cáo Kinh tế kỹ thuật và kế hoạch lựa chọn nhà thầu công trình tu bổ tôn tại nhà bia và các hạng mục tại di tích; Quyết định số 3412/QĐ-UBND ngày 08/11/2018 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc quyết toán vốn đầu tư hoàn thành công trình: tu bổ tôn tạo Nhà bia và các hạng mục tại di tích.

- Đơn vị tư vấn thiết kế và tư vấn giám sát: Công ty CP kiến trúc xây dựng VN ASEAN, địa chỉ: tổ 2, Phường Hoàng Văn Thụ, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.

- Đơn vị thi công: Công ty TNHH IAC Thành An, địa chỉ: số 135, xóm Nà Lài, thị trấn Chợ Chu, huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.

- Kết luận số 355/KL-STC ngày 21/01/2020 của Sở Tài chính tỉnh Thái Nguyên về việc thanh tra công tác quản lý tài chính tại Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch tỉnh Thái Nguyên và các đơn vị trực thuộc.

* Tại nhà Cộng đồng hiện đang trưng bày một số ảnh, tài liệu và hiện vật liên quan đến Ủy ban Kiểm tra Trung ương thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp (1946-1954) tại ATK và một số hiện vật mới được bổ sung của các thời kỳ tiếp theo.

2.2. Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh ở, làm việc tại Khuôn Tát

* Tổng mức đầu tư: thực hiện năm 2022 là 142.000.000 đồng (Một trăm bốn mươi hai triệu VNĐ).

- Công trình cải tạo gồm: Sửa chữa nhà đón tiếp khách, chống mối mọt côn trùng gây hại; Ban quản lý Khu di tích Lịch sử - Sinh thái ATK Định Hóa, Thái Nguyên là chủ đầu tư; đơn vị thực hiện, thi công là Công ty TNHH tư vấn đầu tư xây dựng và thương mại Tân Thịnh.

- Căn cứ các Văn bản, chủ trương, thực hiện đầu tư: Công văn số 1413/SVH-KHTC ngày 31/5/2022 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc thực hiện sửa chữa các hạng mục tại di tích ATK Định Hoá.

Tổng mức đầu tư: thực hiện năm 2023 là 4.009.876.949 đồng (*Bốn tỷ, không trăm linh chín triệu, tám trăm bảy sáu nghìn, chín trăm bốn chín đồng chẵn*).

- Công trình tu bổ, tôn tạo gồm: (1) Nhà lán Bác Hồ tại đồi Na Đình, (2) Sân nơi Bác Hồ và các anh em đội bảo vệ tập thể dục, (3) Nhà khách Khuôn Tát. Nhà vệ sinh-khuôn viên sân vườn, (4) Cây đa Khuôn Tát, (5) Suối Khuôn Tát, (6) Bia di tích đồi Na Đình, (7) Đường đi (đoạn suối vào bia di tích lịch sử đồi Na Đình, (8) Hạ tầng kỹ thuật, (9) Phòng chống mối mọt và cháy nổ; chủ đầu tư là Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Căn cứ các Văn bản, chủ trương, thực hiện đầu tư: Văn bản số 4335/BVHTTDL-DSVH ngày 02/11/2022 của Bộ Văn hóa, Thể thao & Du lịch về việc thẩm định Báo cáo KTKT tu bổ, tôn tạo cụm di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh ở Khuôn Tát; Quyết định số 1281/QĐ-UBND ngày 08/6/2023 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc phê duyệt dự án Tu bổ, tôn tạo cụm di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh ở Khuôn Tát, xã Phú Đình, huyện Định Hóa.

* Tại Nhà sàn đón tiếp khách trưng bày một số ảnh, tư liệu và hiện vật liên quan đến Chủ tịch Hồ Chí Minh thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp (1946-1954) tại chiến khu Việt Bắc.

2.3. Cụm di tích nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh ở, làm việc tại Khuôn Tát

* Tổng kinh phí thực hiện tôn tạo, sửa chữa năm 2022 là: 339.000.000 đồng (*Ba trăm ba mươi chín triệu VNĐ*);

- Công trình cải tạo gồm: Sửa chữa mái lá cộ nhà đón tiếp khách, nhà vệ sinh, sân, tường hàng rào, chống mối mọt côn trùng gây hại các hạng mục công trình tại Di tích Khau Tý.

- Căn cứ các Văn bản, chủ trương, thực hiện đầu tư: Công văn số 1413/SVH-KHTC ngày 31/5/2022 của Sở VHTTDL về việc thực hiện sửa chữa các hạng mục tại Di tích ATK Định Hoá; Chủ đầu tư: Ban quản lý Khu di tích Lịch sử - Sinh thái ATK Định Hóa, Thái Nguyên; Nhà thầu: Công ty TNHH tư

vấn đầu tư xây dựng và thương mại Tân Thịnh.

Tổng kinh phí thực hiện tôn tạo, sửa chữa năm 2023 là: 399.000.000 đồng (Ba trăm chín mươi chín triệu VND);

- Công trình cải tạo gồm: Sửa chữa nhỏ một số hạng mục: Đường lên di tích, sửa chữa lợp một số phần mái nhà đón tiếp và Nhà lán Bác Hồ ở đồi Khau Tý.

- Công văn số 1309/SVHTTDL-QLDSVH ngày 04/5/2023 của Sở VHTTDL Thái Nguyên về việc thực hiện công tác sửa chữa, bảo quản định kỳ di tích nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh ở và làm việc tại đồi Khau Tý năm 2023

- Căn cứ các Văn bản, chủ trương, thực hiện đầu tư: Công văn số 1309/SVHTTDL-QLDSVH ngày 04/5/2023 của Sở VHTTDL Thái Nguyên về việc thực hiện công tác sửa chữa, bảo quản định kỳ di tích nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh ở và làm việc tại đồi Khau Tý năm 2023.

- chủ đầu tư: Ban quản lý Khu di tích Lịch sử - Sinh thái ATK Định Hóa, Thái Nguyên; Đơn vị thi công, thực hiện: Công ty cổ phần tư vấn đầu tư xây dựng và thương mại Kinh Bắc.

* Tại Nhà đón tiếp khách tham quan hiện đang trưng bày một số ảnh tư liệu liên quan đến Chủ tịch Hồ Chí Minh thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp (1947-1954).

3. Di tích lịch sử Quốc gia 27/7

- Quyết định số 13/2021/QĐ-UBND ngày 15/3/2021 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc ban hành quy định phân cấp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên; Quyết định số 3783/QĐ-UBND, ngày 30/7/2021 của Ủy ban nhân dân huyện Đại Từ về việc giao nhiệm vụ quản lý, sử dụng công trình di tích lịch sử Quốc gia 27/7; Quảng trường 27/7 và Nhà Truyền thống của huyện;

Quyết định 3042/QĐ-UBND ngày 23/6/2023 của UBND huyện ban hành Quy chế quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn huyện Đại Từ, UBND huyện thường xuyên ban hành Quyết định kiện toàn Ban quản lý Khu di tích lịch sử quốc gia 27/7 và Nhà truyền thống huyện Đại Từ.

- Công tác tu bổ, tôn tạo di tích được thực hiện theo quy định tại Nghị định số 166/2018/NĐCP ngày 25/12/2018 của Chính phủ quy định thẩm quyền, trình tự, thủ tục lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; Nghị định số 67/2022/ND-CP ngày 21/9/2022 sửa đổi bổ sung Điều 4 Nghị định số 166/2018/ND-CP ngày 25/12/2018.

Năm 2022 thực hiện tu bổ, tôn tạo di tích với tổng kinh phí là 14.642.934.167^d

(Mười bốn tỷ, sáu trăm bốn mươi hai triệu, chín trăm ba mươi tư nghìn, một trăm sáu mươi bảy VNĐ) đồng bằng sự huy động nguồn xã hội hóa và một phần từ nguồn ngân sách chi thường xuyên của huyện Đại Từ.

Dự án tu bổ, tôn tạo di tích: Địa điểm công bố ngày Thương binh - Liệt sỹ toàn quốc 27/7/1947; Hạng mục đền thờ các Anh hùng Liệt sỹ toàn quốc; Tôn tạo nhà đón tiếp; Xây mới lầu chuông, lầu khánh; khuôn viên sân; do Ban quản lý di tích phối hợp UBND huyện Đại Từ là chủ đầu tư.

Tại thời điểm kiểm tra, Ban quản lý di tích cung cấp: Giấy chứng nhận số 22/GCN-SVHTTDL ngày 01/4/2021 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Thái Nguyên cấp cho Công ty cổ phần đầu tư xây dựng và thiết kế Việt, Giấy chứng nhận số 41.2022/GCN-SVHTT ngày 21/3/2022 của Sở VHTT thành phố Hà Nội cấp cho Công ty TNHH xây dựng và phát triển thương mại Xuân Thành; Giấy chứng nhận số 1147/GCN-SVHTTDL ngày 28/6/2022 về việc chứng nhận đủ điều kiện hành nghề bảo quản, tu bổ và phục hồi di tích do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Hải Dương cấp cho Công ty cổ phần tư vấn xây dựng và phát triển Thăng Long. Giấy chứng nhận số 10/GCN-SVHTTDL ngày 9/9/2019 của Sở VHTTDL tỉnh Thái Nguyên cấp cho Công ty Cổ phần tư vấn và đầu tư xây dựng Việt Nam đủ điều kiện hành nghề bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích.

- Theo hồ sơ xếp hạng di tích năm 1997, di tích chỉ còn cây đa là vật chứng duy nhất. Ban quản lý di tích đã phối hợp với Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp và các cơ quan liên quan xây dựng phương án bảo vệ, chăm sóc cây đa - vật chứng của di tích.

- Từ năm 2018 đến ngày 30/7/2024, tổng số tiền thu từ nguồn công đức tại di tích là 1.100.134.245 đồng; tổng chi là 1.089.081.136 đồng, tồn quỹ đến thời điểm hiện tại là 11.053.109 đồng.

- Tại thời điểm kiểm tra, Ban quản lý vẫn còn tiếp nhận hiện vật không nằm trong hồ sơ xếp hạng di tích.

4. Di tích thành lập cơ sở Đảng đầu tiên của Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên năm 1936

- Quyết định số 13/2021/QĐ-UBND ngày 15/3/2021 của UBND tỉnh Thái Nguyên về việc ban hành quy định phân cấp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên; Quyết định số 4333/QĐ-UBND ngày 19/7/2019 của UBND huyện Đại Từ về việc kiện toàn Ban quản lý di tích lịch sử - văn hoá danh lam thắng cảnh trên địa bàn xã La Bằng, huyện Đại Từ; UBND xã đã có công văn số 80/UBND -VHTT ngày 19/7/2023 về việc đề nghị kiện toàn Ban quản lý di tích lịch sử - Văn hoá, danh lam thắng cảnh trên địa bàn xã La Bằng; Quyết định số 4545/QĐ-UBND ngày 16

tháng 8 năm 2023 của UBND huyện Đại Từ về việc kiện toàn Ban quản lý di tích lịch sử- văn hoá, danh lam thắng cảnh trên địa bàn xã La Bằng huyện Đại Từ gồm 01 trưởng ban; 02 phó ban và 12 thành viên.

- Di tích hiện có 02 khu: khu cũ với diện tích 2.000 m² hiện Ban quản lý thuộc xã La Bằng quản lý, khu mới đã xây dựng xong với diện tích 19.890 m² do Ban quản lý dự án đầu tư xây dựng huyện Đại Từ quản lý, (hiện chưa bàn giao cho Ban quản lý xã La Bằng quản lý); Di tích được khởi công tôn tạo, mở rộng năm 2023 có tổng diện tích 19.890 m² với 5 hạng mục chính gồm: (Cơ sở Đảng đầu tiên của Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, nơi hội họp và làm việc bí mật của cơ sở Đảng đầu tiên, nhà đón tiếp sinh hoạt cộng đồng, di tích lò rèn nơi cất giấu vũ khí, bãi đỗ xe tập trung).

Năm 2023 thực hiện tu bổ, tôn tạo di tích với tổng kinh phí là 21.994.313.637 đồng trong đó kinh phí huyện đối ứng bồi thường giải phóng mặt bằng là 7 tỷ đồng và ngân sách tỉnh xây dựng (nhà họp chi bộ, nhà tưởng niệm, nhà đón tiếp, hàng rào, sân, vườn, cổng, bia...) gần 15 tỷ đồng.

+ Các văn bản đồng ý chủ trương của Tỉnh, Huyện: Nghị quyết số 76/NQ-HĐND ngày 21/6/2021 và Nghị Quyết số 39/NQ-HĐND ngày 20/7/2022 của Hội đồng Nhân dân tỉnh Thái Nguyên; Quyết định phê duyệt Số 2487/QĐ-UBND ngày 14/10/2022 của UBND tỉnh Thái Nguyên.

+ Ban quản lý dự án đầu tư xây dựng huyện Đại Từ: đầu tư Xây dựng, mở rộng, tôn tạo di tích “ Nơi thành lập cơ sở Đảng cộng sản đầu tiên của Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên năm 1936, xã La Bằng, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên”.

+ Hiện tại di tích đang trong thời gian hoàn thành các hạng mục, chưa bàn giao cho Ban quản lý xã La Bằng, các đơn vị có đủ giấy phép hành nghề bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích. Trình tự, thủ tục tu bổ, tôn tạo di tích được thực hiện theo quy định pháp luật, có văn bản thỏa thuận của Bộ Văn hóa, Thể thao và du lịch.

- Các công trình xây mới nhà đón tiếp, nhà tưởng niệm, bia, sân vườn, tường rào và một số công trình phục dựng nên không có hiện vật.

- Tại thời điểm kiểm tra, di tích đang trong thời gian hoàn thành các hạng mục, chưa bàn giao các hồ sơ cho chủ đầu tư.

III. KẾT LUẬN

1. Những mặt làm được

- Ban quản lý di tích đã tuyên truyền, triển khai thực hiện các văn bản quản lý nhà nước về di sản văn hóa, lễ hội, bảo vệ, tu bổ, tôn tạo và phát huy giá trị của di tích.

- Công tác quản lý khu vực bảo vệ di tích, không gian di tích đã được quan tâm. Công tác quản lý, bảo vệ di vật, cổ vật, hiện vật thuộc di tích được tăng cường.

- Công tác phát huy giá trị di tích được Ban quản lý di tích chú trọng, tăng cường tuyên truyền, quảng bá giá trị lịch sử, văn hóa của địa phương đến người dân và du khách, góp phần giữ gìn bản sắc văn hoá và phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

2. Những tồn tại, hạn chế

- Nguồn kinh phí cho công tác bảo tồn và tu bổ, tôn tạo còn chưa đáp ứng được yêu cầu thực tế.

- Đội ngũ cán bộ trực tiếp thực hiện công tác quản lý về di sản chưa được thường xuyên bồi dưỡng nghiệp vụ về quản lý di tích; các thuyết minh viên của di tích chưa được tập huấn, nâng cao nghiệp vụ, trình độ chuyên môn; mối quan hệ công tác giữa Ban quản lý với chính quyền địa phương chưa thống nhất, đồng bộ nên tồn tại một số biểu hiện để cá nhân đưa hiện vật không trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích vào thờ tự tại di tích.

- Một số địa phương còn lúng túng trong quản lý hiện vật, đồ thờ tự trong di tích; công tác quản lý hồ sơ di tích chưa thực sự được chính quyền địa phương và Ban quản lý di tích quan tâm.

IV. KIẾN NGHỊ

1. Cục Di sản văn hóa

- Thường xuyên hướng dẫn các địa phương nâng cao năng lực; trách nhiệm quản lý, tu bổ, tôn tạo di tích trên địa bàn; đồng thời đề nghị các địa phương chủ động báo cáo, đề xuất giải pháp khắc phục tồn tại trong công tác quản lý, tu bổ, tôn tạo di tích.

- Hướng dẫn mở lớp tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ cho tổ chức, cá nhân tham gia công tác quản lý di tích ở các địa phương nhằm nâng cao hơn nữa nhận thức, trình độ chuyên môn về công tác quản lý di tích.

- Tăng cường kiểm tra, hướng dẫn chính quyền và nhân dân địa phương trong việc gìn giữ, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa.

2. Sở VH-TT-DL tỉnh Thái Nguyên

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, rà soát và xử lý vi phạm (nếu có) đúng quy định pháp luật trong công tác quản lý di tích; căn cứ các nội dung của Kết luận thanh tra, chỉ đạo chính quyền các địa phương quản lý di tích được thanh tra thực hiện khắc phục những tồn tại Đoàn Thanh tra nêu và báo cáo kết quả về Thanh tra Bộ VH-TT-DL.

- Tham mưu cho UBND tỉnh Thái Nguyên có biện pháp đầu tư chống xuống cấp di tích, nhất là các di tích lịch sử, kiến trúc nghệ thuật đã được xếp hạng, đồng

thời đề xuất phương án lập quy hoạch bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di tích.

- Phối hợp với các địa phương mở lớp tập huấn nâng cao nghiệp vụ cho các thuyết minh viên và cán bộ làm công tác quản lý di tích.

- Chỉ đạo đơn vị chuyên môn hướng dẫn BQL di tích thực hiện:

+ Quản lý, lưu hồ sơ di tích đảm bảo khoa học;

+ Văn bản số 137-TB/TW ngày 03/3/2008 của Ban Chấp hành Trung ương, Văn bản số 175-CV/TW ngày 08/9/2003 về việc dựng tượng, xây đền thờ Bác Hồ hoặc đưa ảnh, tượng Bác vào thờ trong đình, đền, chùa.

+ Văn bản số 2995-BT/BT ngày 15/10/1996 của Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VH, TT & DL) về việc chấn chỉnh việc tu bổ, tôn tạo di tích và đặt tượng quan thế âm bồ tát trong khuôn viên chùa.

- Chỉ đạo các tổ chức, cá nhân có liên quan đến công tác quản lý di tích khẩn trương thực hiện các nội dung trong Kết luận thanh tra.

3. Đối với các Ban quản lý di tích

- Tiếp tục thực hiện công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hoá tại địa phương đúng quy định của Luật Di sản văn hoá năm 2001 được sửa đổi, bổ sung năm 2009 và các văn bản quản lý nhà nước về di sản văn hóa; đảm bảo công tác an ninh trật tự, vệ sinh môi trường; tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến về giá trị của di tích; bổ sung nội quy, quy định thực hiện nếp sống văn minh; gắn với phát huy giá trị di tích và phát triển du lịch.

- Tăng cường công tác quản lý, bảo vệ di vật, cổ vật, hiện vật; không tiếp nhận hiện vật không rõ nguồn gốc (linh vật, đồ thờ cúng...) không có trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích.

- Thực hiện theo hướng dẫn của địa phương về quản lý và sử dụng nguồn thu từ di tích theo Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính về hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội.

- Hướng dẫn, tuyên truyền việc thực hiện các Văn bản số 137-TB/TW ngày 03/3/2008 của Ban Chấp hành Trung ương, Văn bản số 175-CV/TW ngày 08/9/2003 về việc dựng tượng, xây đền thờ Bác Hồ hoặc đưa ảnh, tượng Bác vào thờ trong đình, đền, chùa và Văn bản số 2995-BT/BT ngày 15/10/1996 của Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VH, TT & DL) về việc chấn chỉnh việc tu bổ, tôn tạo di tích và đặt tượng quan thế âm bồ tát trong khuôn viên chùa.

3.1. Ban quản lý di tích đình- đền-chùa Cầu Muối

Rà soát, sắp xếp, bài trí lại hệ thống điện để đảm bảo an toàn phòng, chống cháy nổ; không tiếp nhận công đức bằng hiện vật không nằm trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích; sớm ban hành nội quy, quy chế quản lý di tích theo đúng quy định.

✓

3.2. Ban quản lý Di tích Quốc gia đặc biệt ATK Định Hóa, Thái Nguyên

Bố trí cho các thuyết minh viên của di tích được tập huấn, nâng cao nghiệp vụ, trình độ chuyên môn; tăng cường công tác quản lý, lưu trữ hồ sơ, tu bổ các công trình, hạng mục; cần có sự kết hợp của các cơ quan cấp trên trong việc bàn giao, nhận hồ sơ từ đơn vị chủ đầu tư theo hình thức BT trong việc bàn giao, quản lý, lưu trữ hồ sơ theo đúng quy định.

3.3. Ban quản lý di tích Khu Di tích lịch sử Quốc gia 27/7

Không tiếp nhận công đức bằng hiện vật không nằm trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích; sớm ban hành nội quy, quy chế quản lý di tích theo quy định./.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Thanh tra Chính phủ (để báo cáo);
- Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy (để báo cáo);
- UBND tỉnh Thái Nguyên (để biết);
- Cục DSVH (để phối hợp);
- Sở VH-TDL tỉnh Thái Nguyên (để chỉ đạo);
- Thanh tra Sở VH-TDL tỉnh Thái Nguyên (để thực hiện);
- Các đơn vị được thanh tra (để thực hiện);
- Lưu: VT, Hồ sơ Đoàn. NTĐ (13).

CHÁNH THANH TRA

Lê Thanh Liêm